

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ АГРАРНИХ НАУК УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ НАУКОВИЙ ЦЕНТР
«ІНСТИТУТ АГРАРНОЇ ЕКОНОМІКИ»

Відділ фінансово-кредитної та податкової політики

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Директор ННЦ «ІАЕ»
акад. НААН, д.е.н., проф. Ю.О. Лупенко
«13» грудня 2022 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни

***«Фіскальне регулювання агропромислового сектору
економіки»***

- Освітня програма:** «Фінанси, банківська справа,
страхування та фондовий ринок»
- Галузь знань:** 07 «Управління та адміністрування»
- Спеціальність:** 072 «Фінанси, банківська справа,
страхування та фондовий ринок»
- Статус дисципліни:** вибіркова

КИЇВ – 2022

Робоча програма навчальної дисципліни «Фіскальне регулювання агропромислового сектору економіки» для здобувачів третього освітньо-наукового рівня вищої освіти (денної та заочної форми) – «доктор філософії» з фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку в Національному науковому центрі «Інститут аграрної економіки» за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок».

Розробники: Тулуш Леонід Дмитрович, к.е.н., доцент, с.н.с., зав. відділу фінансово-кредитної та податкової політики Національний науковий центр «Інститут аграрної економіки»;
Радченко Оксана Дмитрівна, к.е.н., доцент, с.н.с., п.н.с. відділу фінансово-кредитної та податкової політики Національний науковий центр «Інститут аграрної економіки»

Рецензенти: Россоха В.В., доктор економічних наук, професор, головний науковий співробітник відділу організації менеджменту, публічного управління та адміністрування, Національний науковий центр «Інститут аграрної економіки», м. Київ

Синчак В.П., доктор економічних наук, професор, професор кафедри менеджменту, економічної теорії та фінансів Хмельницького університету управління та права, м. Хмельницький

Робочу програму навчальної дисципліни «Фіскальне регулювання агропромислового сектору економіки» розглянуто та схвалено на засіданні вченої ради ННЦ «Інститут аграрної економіки» від 13.12.2022 р., протокол № 11.

Голова вченої ради,
академік НААН,
доктор економічних наук, професор

 Ю.О. Лупенко

1. ПЕРЕДМОВА

Необхідність вивчення дисципліни **«Фіскальне регулювання агропромислового сектору економіки»** зумовлена прискореним розвитком економіки, яка переходить у цифровий глобальний формат, відповідно породжує нові та видозмінює класичні фінансові інструменти.

Фіскальна політика (регулювання) України щодо аграрного сектору економіки має на меті забезпечення формування сприятливого інституційного середовища та вирівнювання умов господарювання в галузі. Впроваджуючи податкову політику, держава враховує інтереси бюджету, господарюючих суб'єктів та споживачів. Головна ціль фіскального регулювання – покращення фінансового стану галузі, аграрних підприємств усіх форм власності та забезпечення продовольчої безпеки.

Дисципліна «ВБ 2.2 Фіскальне регулювання агропромислового сектору економіки» належить до переліку дисциплін вибору, що має міцне міждисциплінарне підґрунтя й широкі інтернаукові зв'язки. Вона забезпечує професійний розвиток аспіранта та спрямована на формування у нього компетенцій у сфері функціонування податків та податкової системи.

2. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Галузь знань, напрям підготовки, спеціальність, освітньо-кваліфікаційний рівень		
Галузь знань	<u>07 «Управління та адміністрування»</u>	
Спеціальність	<u>072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок»</u> (шифр і назва)	
Освітньо-кваліфікаційний рівень	<u>Доктор філософії</u>	
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	Вибіркова	
Загальна кількість годин	90	
Кількість кредитів ECTS	3	
Кількість змістових модулів	3	
Форма контролю	Диференційований залік	
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм навчання		
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Рік підготовки	2	2
Семестр	1	1
Лекційні заняття	18 год	10 год
Практичні, семінарські заняття:	12 год	6 год
Самостійна робота	54 год	65 год
Індивідуально-консультаційна робота	6 год	9 год
Кількість тижневих годин для денної форми навчання:	<u>(з розрахунку, що семестр 16 тижнів)</u>	
- аудиторних	<u>2,5</u> год	
- самостійної роботи	<u>5</u> год	

3. МЕТА І ЗАВДАННЯ

Мета навчальної дисципліни: оволодіння теоретичними та практичними знаннями з питань сучасного фіскального регулювання в частині податкового, бюджетного менеджменту, цінового регулювання та кредитної підтримки, опанування теорії та практики щодо розробки податкового законодавства, інструментарієм, методик розробки стратегії в сфері оподаткування, бюджетних процесів, кредитування, цінового регулювання і набуття практичних умінь і навичок використання отриманих знань у професійній діяльності.

Завдання навчальної дисципліни: поглиблення теоретичної та практичної підготовки аспірантів з таких питань як: організаційних основ податкового менеджменту, податкового прогнозування і планування, системи податкових органів та їх ролі у податковому процесі, обліку платників податків як елементу податкового контролю, відповідальності платників податків за порушення податкового законодавства, податкового регулювання і податкового контролю, корпоративного податкового менеджменту та його планування, міжнародного податкового планування.

Навчальні цілі.

- ознайомитись з теоретичними та організаційними основами фіскального регулювання агропромислового сектору економіки, визначити роль податкової складової в фінансово-бюджетній сфері діяльності;
- оволодіти навичками роботи з законодавчими актами, діючими інструктивними матеріалами та нормативами в сфері фіскального регулювання агропромислового сектору економіки;
- ознайомитись з функціями контролюючих органів фіскального регулювання агропромислового сектору економіки;
- набути вміння аналізувати положення податкового, бюджетного, кредитного та цінового законодавства і приймати рішення щодо пропозицій по вдосконаленню.

4. ПРЕДМЕТ ТА ОБ'ЄКТ

Предмет вивчення - система управління фіскальними відносинами. Вона включає сукупність норм та правил, які регламентують податкові дії, а також відповідальність за порушення податкового законодавства.

Об'єкт навчальної дисципліни - відносини, що виникають в процесі управління фіскальною системою в частині оподаткування між економічними суб'єктами господарювання та контролюючими органами.

5. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

У **результаті** вивчення дисципліни аспірант повинен знати:

1. Теоретичні та організаційні основи фіскального регулювання як складової системи державного впливу на економічний розвиток.
2. Суть та структуру сучасних фіскальних відносин, механізмів та інструментів, функції які вони виконують, їх роль в економічному розвитку.
3. Економічні закономірності функціонування фіскальних відносин та специфіку їх прояву у аграрному секторі.
4. Трансформаційні процеси в аграрному секторі України і роль фіскального регулювання у їх забезпеченні.
5. Аналіз, оцінку та моделювання базових функції фіскальних відносин.
6. Сучасний стан та специфіку фіскального регулювання агропромислового сектору економіки.
7. Вміти використовувати в економічній діяльності послуги фінансових інститутів, оцінювати моделі взаємодії з ними.
8. Вміти аналізувати та оцінювати переваги та ризики фіскальних відносин.
9. Формувати стратегічні плани та програми для досягнення цілей фіскальних відносин.
10. Знати шляхи вдосконалення механізму фіскального регулювання аграрного сектору економіки України на основі зарубіжного досвіду.

Питання, розглянуті в даному курсі, дають аспірантам комплексну підготовку з оволодіння предметом фіскальних відносин.

Навчальна дисципліна «Фіскальне регулювання агропромислового сектору економіки» використовується для формування визначених освітньою програмою, наступних компетентностей:

Інтегральна компетентність (ІК)	забезпечує здатність розв'язувати комплексні проблеми в галузі професійної, у тому числі дослідницько-інноваційної діяльності, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових, цілісних знань та/або професійної практики
Загальні компетентності (ЗК) :	
ЗК4	Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел
ЗК 9	Здатність виявляти, розуміти сутність, формулювати та розв'язувати наукові проблеми
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (ФК):	
ФК1	Здатність аналізувати і структурувати рух фінансових активів, формування та використання капіталу, доходів і грошових фондів на макро-, мезо- та мікрорівнях; розробляти механізми та моделі дій щодо вирішення науково-практичних проблем фінансової діяльності економічних суб'єктів.
ФК2	Здатність застосовувати механізми грошово-кредитного регулювання, координації податково-бюджетної і монетарної політики загалом та в аграрному секторі зокрема.
ФК3	Здатність оптимізувати доходи і видатки бюджету, систему управління внутрішнім і зовнішнім державним боргом для реалізації соціально-економічної політики держави та децентралізації публічних фінансів.
ФК4	Здатність розробляти механізми реалізації фінансової політики на державному, регіональному, галузевому та корпоративному рівнях.
ФК6	Здатність визначати напрями реструктуризації податкової системи, застосовувати інструментарій податкового рахівництва, нарахування податків, податкового контролю економічних суб'єктів
ФК10	Здатність визначати напрями: реструктуризації банківської системи; формування макропруденційної політики та регулювання грошово-кредитного ринку; реалізації центральними банками грошово-кредитної політики

6. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ДЛЯ ДЕННОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин				
	Лек.	Сем./Прак.	Інд.	Сам. Роб.	Всього
Змістовний модуль 1. Теоретичні засади фіскального регулювання агропромислового сектору економіки					
Тема 1.	2	2	-	6	10
Тема 2.	2	-	1	6	9
Тема 3	2	2	1	6	11
Всього за модулем 1	6	4	2	18	30
<i>Форма контролю – контрольна робота.</i>					
Змістовний модуль 2. Сучасний стан та специфіка фіскального регулювання агропромислового сектору економіки					

Тема 1.	2	2	-	6	10
Тема 2.	2	-	1	6	9
Тема 3.	2	2	1	6	11
Всього за модулем 2	6	4	2	18	30
<i>Форма контролю – аналітичний звіт.</i>					
Змістовний модуль 3. Розвиток механізму фіскального регулювання агропромислового сектору економіки					
Тема 1.	2	2	-	6	10
Тема 2.	2	-	1	6	9
Тема 3.	2	2	1	6	11
Всього за модулем 3	6	4	2	18	30
<i>Форма контролю – контрольна робота.</i>					
<i>Підсумкова форма контролю – іспит.</i>					
Всього по курсу	18	12	6	54	90

7. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ДЛЯ ЗАОЧНОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин				
	Лек.	Сем./Прак.	Інд.	Сам. Роб.	Всього
Змістовний модуль 1. Теоретичні засади фіскального регулювання агропромислового сектору економіки					
Тема 1.	2	2	1	6	11
Тема 2.	1	-	1	8	10
Тема 3.	1	-	1	7	9
Всього за модулем 1	4	2	3	21	30
<i>Форма контролю – реферат.</i>					
Змістовний модуль 2. Сучасний стан та специфіка фіскального регулювання агропромислового сектору економіки					
Тема 1.	1	2	1	7	11
Тема 2.	1	-	1	8	10
Тема 3.	1	-	1	7	9
Всього за модулем 2	3	2	3	22	30
<i>Форма контролю – аналітичний звіт.</i>					
Змістовний модуль 3. Розвиток механізму фіскального регулювання агропромислового сектору економіки					
Тема 1.	1	2	1	7	11
Тема 2.	1	-	1	8	10
Тема 3.	1	-	1	7	9
Всього за модулем 3	3	2	3	22	30
<i>Форма контролю – контрольна робота.</i>					
<i>Підсумкова форма контролю – іспит.</i>					
Всього по курсу	10	6	9	65	90

8. ПРОГРАМА (ЗМІСТ ЗА МОДУЛЯМИ)

Модуль 1. Теоретичні засади фіскального регулювання агропромислового сектору економіки

Тема 1. Теоретичні та організаційні основи фіскального регулювання як складова системи державного впливу на економічний розвиток

План лекційного заняття 1:

1. Теоретичне підґрунтя необхідності фіскального регулювання.
2. Економічні теорії та їх висновки щодо моделей фіскального регулювання.
3. Нормативне поле формування фіскального регулювання агропромислового сектору економіки.

План лекційного заняття 2:

1. Фінансова політика та фіскальне регулювання.
2. Роль фіскального регулювання в економіці за впливом на економічний розвиток.
3. Організаційні основи фіскального регулювання.

Питання для самоперевірки та повторення

1. Яке теоретичне підґрунтя необхідності фіскального регулювання, як воно реалізоване у різних наукових течіях?
2. Які найбільш відомі економічні теорії та тлумачення щодо ефективності моделей фіскального регулювання економіки?
3. Яка структура нормативного поля щодо фіскального регулювання економіки?
4. Яка ієрархія фіскального регулювання економіки агропромислового сектору?
5. Як співвідносяться фінансова політика та фіскальне регулювання?
6. Розкрийте роль фіскального регулювання в економіці за впливом на економічний розвиток.
7. Які основні організаційні основи фіскального регулювання?
8. Соціально-економічна сутність фіскально-бюджетної політики у системі державного управління.

Рекомендована література:

Основна [2; 4; 8; 16; 17; 19; 37].

Допоміжна [38; 39; 44; 49; 51; 58].

Міжнародні видання [61; 70].

Інформаційні ресурси Інтернет [83-99].

Тема 2. Інструменти фіскального регулювання агропромислового сектору та їх взаємодія

План лекційного заняття:

1. Завдання фіскального регулювання.
2. Функції фіскального регулювання економіки.
3. Моделі фіскального регулювання.

Питання для самоперевірки та повторення

1. Які завдання фіскального регулювання?
2. У чому особливості фіскальної політики для агросектору?
3. Які є функції фіскального регулювання економіки?
4. Які методичні положення регулюють показники моніторингу для цілей фіскального регулювання?
5. Назвіть моделі фіскального регулювання.
6. Які форми впливу фіскальне регулювання?
7. Як здійснюється вибір інструментів фіскального регулювання?
8. Які особливості фіскальної системи регулювання для агросектору?

Рекомендована література:

Основна [4; 18; 23].

Допоміжна [39; 41; 44; 50].

Міжнародні видання [63; 70].

Інформаційні ресурси Інтернет [83-99].

Тема 3. Трансформаційні процеси в аграрному секторі України і роль фіскального регулювання у їх забезпеченні

План лекційного заняття:

1. Фіскальне регулювання в аграрному секторі.
2. Фіскальне супроводження трансформаційних процесів у економіці АПК.
3. Зарубіжний досвід фіскального регулювання та можливості його використання в Україні.

Питання для самоперевірки та повторення

1. Як здійснюється фіскальне регулювання в аграрному секторі?
2. У чому суть фіскального супроводження трансформаційних процесів у економіці АПК?
3. Який зарубіжний досвід фіскального регулювання?
4. Які можливості використання зарубіжного досвіду фіскального регулювання в Україні?
5. Які характерні риси фіскального регулювання в країнах ЄС?
6. В чому суть фінансових трансформаційних процесів в аграрному

секторі України?

7. Як впливає модень фіскального регулювання на міжнародну конкурентоспроможність України?

8. Як відбувається врахування інтересів малого агробізнесу у нормативному полі фіскального регулювання?

Рекомендована література:

Основна [9; 22; 37].

Допоміжна [39; 41; 44; 52; 53; 58].

Міжнародні видання [71].

Інформаційні ресурси Інтернет [83-99].

Модуль 2. Сучасний стан та специфіка фіскального регулювання агропромислового сектору економіки

Тема 1. Податкові методи фіскального регулювання агропромислового сектору

План лекційного заняття:

1. Роль податкового регулювання в аграрній економіці.
2. Новації податкових методів фіскального регулювання.
3. Стратегічні напрями податкового регулювання розвитку аграрного сектору економіки України

Питання для самоперевірки та повторення

1. У чому полягає роль податкового регулювання в аграрній економіці?
2. Перелічіть новації податкових методів фіскального регулювання.
3. Сформулюйте Стратегічні напрями податкового регулювання розвитку аграрного сектору економіки України.
4. Які основні методи податкового регулювання?
5. Охарактеризуйте основні позиції фіскального регулювання формування продуктових балансів.
6. Яка структура основних податків у АПК?
7. Розкрийте етапи становлення податкової ситеми для аграрної сфери.
8. Які новації податкового механізму прийняті під впливом зміни економічної доктрини?
9. Які ключові стимули механізму бюджетної підтримки в сільському господарстві?

Рекомендована література:

Основна [1; 4; 5; 9; 12; 15; 18; 29].

Допоміжна [26-36].

Міжнародні видання [60; 61; 63; 66; 69; 79].

Інформаційні ресурси Інтернет [83-99].

Тема 2. Бюджетні методи фіскального регулювання агропромислового сектору

План лекційного заняття:

1. Роль бюджетних методів у фіскальному регулюванні аграрної економіки.
2. Еволюція та сучасний стан бюджетних методів фіскального регулювання.
3. Концепція бюджетної підтримки аграрної економіки.

Питання для самоперевірки та повторення

1. Охарактеризуйте роль бюджетних методів у фіскальному регулюванні аграрної економіки.
2. Наведіть перелік основних етапів еволюції бюджетних методів фіскального регулювання у агросекторі.
3. Розкрийте сучасний стан бюджетних методів фіскального регулювання.
4. Які основні риси Концепції бюджетної підтримки аграрної економіки?
5. Як приймається аграрний бюджет?
6. Яка роль місцевих бюджетів у підтримці агросектору?
7. У чому відмінність методики оцінки бюджетної підтримки агросектору за національними методиками і методикою ОЕСР?
8. Які проблеми економічної і соціальної політики можуть бути вирішені бюджетними методами?

Рекомендована література:

Основна [21; 22].

Допоміжна [43; 54; 55; 56; 57; 59].

Міжнародні видання [67; 68; 74; 75; 77; 78; 79; 80-82].

Інформаційні ресурси Інтернет [83-99].

Тема 3. Кредитні та цінові методи фіскального регулювання агропромислового сектору

План лекційного заняття:

1. Необхідність регулювання кредитної підтримки агросектору.
2. Види та напрями кредитування АПК.
3. Цінові методи фіскального регулювання агропромислового сектору.

Питання для самоперевірки та повторення

1. У чому полягає необхідність фіскального регулювання кредитної підтримки агросектору?
2. Які є види та напрями кредитування АПК?

3. Які програми кредитування діють на даний час?
4. Для чого використовують цінові методи фіскального регулювання агропромислового сектору?
5. Які переваги і недоліки застосування ручного режиму цінового регулювання?
6. Який вплив спричиняє цінове регулювання соціальних продуктів на стан аграрного виробництва?
7. Які методи визначення ефективності застосування кредитної підтримки агровиробників?
8. Цінове регулювання як складова системи державного регуляторного впливу на економічний розвиток.

Рекомендована література:

Основна [11; 12; 20; 25; 37].

Допоміжна [40; 42; 47; 50].

Міжнародні видання [7; 73; 76].

Інформаційні ресурси Інтернет [83-99].

Змістовний модуль 3. Розвиток механізму фіскального регулювання агропромислового сектору економіки

Тема 1. Активізація механізму фіскального регулювання розвитку аграрного сектору економіки України

План лекційного заняття:

1. Особливості механізму фіскального регулювання агропромислового сектору економіки
2. Стан та розвиток механізму фіскального регулювання агропромислового сектору економіки.
3. Напрями активізації фіскального регулювання агросектору.

Питання для самоперевірки та повторення

1. Розкрийте особливості механізму фіскального регулювання агропромислового сектору економіки
2. Охарактеризуйте стан механізму фіскального регулювання агропромислового сектору економіки.
3. Які вектори розвитку механізму фіскального регулювання агропромислового сектору економіки України?
4. Які напрями та суть активізації фіскального регулювання агросектору України?
5. Чи залежать механізми фіскального регулювання від політичного тиску?
6. Що необхідно для досягнення ефективної фіскальної політики на макrorівні?

7. Які умови необхідно створити для оптимального наповнення Державного бюджету?

8. У чому футь фіскального регулювання на макро-, мезо- та мікрорівнях?

Рекомендована література:

Основна [3; 30; 31-33].

Допоміжна [39; 41; 44; 49-51; 58].

Міжнародні видання [61; 70].

Інформаційні ресурси Інтернет [83-99].

Тема 2. Шляхи вдосконалення механізму фіскального регулювання аграрного сектору економіки України на основі зарубіжного досвіду

План лекційного заняття:

1. Зарубіжний досвід фіскального регулювання аграрного сектору економіки.

2. Наближення та узгодження інструментів фіскального регулювання аграрного сектору економіки до вимог ЄС.

3. Методи та моделі прогнозування розвитку фіскального регулювання на основі зарубіжного досвіду.

Питання для самоперевірки та повторення

1. Охарактеризуйте зарубіжний досвід фіскального регулювання аграрного сектору економіки.

2. Яким чинм здійснюється наближення та узгодження інструментів фіскального регулювання аграрного сектору економіки до вимог ЄС.

3. Які є методи та моделі прогнозування розвитку фіскального регулювання аграрного сектору України на основі зарубіжного досвіду?

4. Надайте обґрунтування наукового підходу щодо реформування фіскальної політики в Україні на основі теоретико-прикладних досліджень.

5. Розкрийте суть розвитку контрольної функції фіскальної складової.

6. Як впливає рівень істотних змін в економіці на формування фіскальної політики в державі?

7. Які проблеми адміністрування розрахунків для податкових агентів-суб'єктів оподаткування і шляхи їх вирішення?

8. Можливості поліпшення бізнес-клімату в умовах проведення політики дерегуляції підприємницької діяльності.

Рекомендована література:

Основна [6; 12; 13].

Допоміжна [46; 48; 58].

Міжнародні видання [64; 65; 70].

Інформаційні ресурси Інтернет [83-99].

Тема 3. Стратегічні напрями розвитку фіскального регулювання аграрного сектору економіки

План лекційного заняття:

1. Взаємозв'язок механізму фіскального регулювання та національних стратегій економічного зростання.
2. Моделювання та форсайт-стратегії ефективного механізму фіскального регулювання.
3. Стратегічні напрями розвитку фіскального регулювання аграрного сектору економіки.

Питання для самоперевірки та повторення

1. Який взаємозв'язок механізму фіскального регулювання та національних стратегій економічного зростання?
2. Що необхідно для конкурентоспроможності фіскальної політики на міжнародному фінансовому ринку?
3. Які загальні Стратегічні напрями розвитку фіскального регулювання аграрного сектору економіки?
4. Розкрийте суть моделювання механізму фіскального регулювання.
5. Як здійснюється форсайт-стратегії ефективного механізму фіскального регулювання?
6. Розкрийте сучасний напрям трансформації фіскальної політики України.
7. Окресліть негативні тенденції в процесі реалізації фіскальної політики України.
8. Назвіть основні цілі розвитку фіскального регулювання аграрного сектору економіки.

Рекомендована література:

Основна [7; 24; 37].

Допоміжна [45; 49; 58].

Міжнародні видання [79; 81].

Інформаційні ресурси Інтернет [83-99].

9. ТЕМИ СЕМІНАРСЬКИХ/ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ.

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
	Модуль 1. Теоретичні засади фіскального регулювання агропромислового сектору економіки	4
1	Роль фіскального регулювання в економіці за впливом	2

	на економічний розвиток	
2	Класифікація механізмів фіскального регулювання різних типів економіки	2
Модуль 2. Сучасний стан та специфіка фіскального регулювання агропромислового сектору економіки		4
1	Податкова складова фіскального регулювання агропромислового сектору економіки	2
2	Бюджетна підтримка агропромислового сектору економіки як складова фіскального регулювання	2
Модуль 3. Розвиток механізму фіскального регулювання агропромислового сектору економіки		4
1	Методи та моделі прогнозування розвитку фіскального регулювання на основі зарубіжного досвіду	2
2	Стратегічні напрями розвитку фіскального регулювання аграрного сектору економіки	2
	Разом:	12

10. САМОСТІЙНА РОБОТА ПІД КЕРІВНИЦТВОМ НПП

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Модуль 1. Теоретичні засади агропромислового сектору економіки		18
1	Економічні теорії та їх висновки щодо моделей фіскального регулювання	9
2	Роль фіскального регулювання в економіці за впливом на економічний розвиток	9
Модуль 2. Сучасний стан та специфіка фіскального регулювання агропромислового сектору економіки		18
1	Податкові та бюджетні методи фіскального регулювання агропромислового сектору	9
2	Кредитні та цінові методи фіскального регулювання агропромислового сектору	9
Модуль 3. Розвиток механізму фіскального регулювання агропромислового сектору економіки		18
1	Рейтингові показники фіскального регулювання	9
2	Наближення та узгодження інструментів фіскального регулювання аграрного сектору економіки до вимог ЄС	9
	Усього:	54

11.ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ

Завдання 1.

Розробити структурно-логічну схему зв'язків фіскального регулювання аграрного сектору економіки.

Завдання 2.

Розкрити етапи еволюції фіскального регулювання аграрного сектору економіки.

Завдання 3.

Розкрити етапи становлення та розвитку фіскального регулювання аграрного сектору економіки.

Завдання 4.

Розкрити необхідність фіскального регулювання аграрного сектору економіки в умовах глобального ринку.

Завдання 5.

Сформувати розгалужену блок-схему ролі податкового регулювання аграрного сектору економіки.

Завдання 6.

Привести схему та зв'язки класифікації бюджетних інструментів фіскального регулювання економіки.

Завдання 7.

Розкрити векторні зв'язки механізму фіскального регулювання аграрного сектору економіки.

Завдання 8.

Описати види кредитних інструментів фіскального регулювання аграрного сектору економіки .

Завдання 9.

Описати особливості зарубіжного досвіду фіскального аграрного регулювання.

Завдання 10.

Описати кредитні та цінові методи фіскального регулювання агропромислового сектору

Завдання 11.

Описати роль фіскального регулювання в економіці за впливом на економічний розвиток.

Завдання 12.

Сформувати взаємозв'язок механізму фіскального регулювання та національних стратегій економічного зростання.

12.МЕТОДИ НАВЧАННЯ

1. Словесні, наочні, практичні (для передача та сприймання навчальної інформації).

2. Пояснювально-ілюстративний, репродуктивний, проблемне викладання, частково-пошуковий, дослідницький (для пізнавальної діяльності здобувачів).
3. Методи оволодіння новими знаннями, формування вмій і навичок, перевірки та оцінювання знань, умій і навичок (залежно від основної дидактичної мети і завдань).
4. Методи усного викладу знань, закріплення навчального матеріалу, самостійної роботи учнів з осмислення й засвоєння нового матеріалу роботи із застосування знань на практиці та вироблення вмій і навичок, перевірки та оцінювання знань, умій і навичок.
5. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності; стимулювання й мотивація учіння, контролю, самоконтролю, взаємоконтролю і корекції, самокорекції, взаємокорекції в навчанні (з точки зору цілісного підходу до діяльності у процесі навчання).

13.ФОРМИ КОНТРОЛЮ

За місцем, яке посідає контроль у навчальному процесі інституту, розрізняємо попередній (вхідний), поточний, рубіжний і підсумковий контроль.

Попередній контроль (діагностика вихідного рівня знань здобувачів) застосовуємо як передумову для успішного планування і керівництва навчальним процесом. Він дає змогу визначити наявний рівень знань дня використання їх викладачем як орієнтування у складності матеріалу. Формою попереднього контролю є вхідний контроль знань. Він проводиться на 1-му курсі, щоб оцінити реальність оцінок, отриманих на вступних іспитах з певного предмета. Попередній контроль у вигляді перевірки і оцінки залишкових знань проводимо також через деякий час після підсумкового іспиту з певної дисципліни як з метою оцінки міцності знань, так і з метою визначення рівня знань з забезпечуючих предметів для визначення можливості сприйняття нових навчальних дисциплін.

Поточний контроль знань є органічною частиною всього педагогічного процесу і слугує засобом виявлення ступеня сприйняття (засвоєння) навчального матеріалу. Управління навчальним процесом можливе тільки на підставі даних поточного контролю. Завдання поточного контролю зводяться до того, щоб:

- 1) виявити обсяг, глибину і якість сприйняття (засвоєння) матеріалу, що вивчається;

- 2) визначити недоліки у знаннях і намітити шляхи їх усунення;
- 3) виявити ступінь відповідальності здобувачів і ставлення їх до роботи, встановивши причини, які перешкоджають їх роботі;
- 4) виявити рівень опанування навиків самостійної роботи і намітити шляхи і засоби їх розвитку;
- 5) стимулювати інтерес здобувачів до предмета і їх активність у пізнанні.

Головне завдання поточного контролю – допомогти здобувачам організувати свою роботу, навчитись самостійно, відповідально і систематично вивчати усі навчальні предмети. Поточний контроль – це продовження навчальної діяльності педагога і педагогічного колективу, він пов'язаний з усіма видами навчальної роботи і має навчити студентів готуватись до перевірки з першого дня занять і кожного дня, а не наприкінці семестру або навчального року. Разом з тим поточний контроль є показником роботи і педагогічного колективу. Звісно, що студенти у семестрі вивчають одночасно до десяти предметів, і не усі викладачі ставлять до них однакові вимоги. Нерідко деякі викладачі ставлять дещо підвищені вимоги, і здобувачі змушені весь семестр займатись тільки одним предметом коштом інших. У цьому разі показники поточної успішності можуть бути сигналом про серйозні порушення навчального процесу.

Зазначені завдання поточного контролю вимагають від викладачів і адміністрації відпрацювати певну систему і методику його проведення з врахуванням рівномірного і узгодженого розподілення контрольних знань у відповідності до бюджету часу студентів.

Рубіжний (тематичний, модульний, блоковий) контроль знань є показником якості вивчення окремих розділів, тем і пов'язаних з цим пізнавальних, методичних, психологічних і організаційних якостей здобувачів. Його завдання – сигналізувати про стан процесу навчання здобувачів для вжиття педагогічних заходів щодо оптимального його регулювання. Якщо поточний контроль проводимо лише з метою діагностики першого рівня засвоєння, тобто рівня загального орієнтування у предметі, то рубіжний контроль дає можливість перевірити засвоєння отриманих знань через більш довгочасний період і охоплює більш значні за обсягом розділи курсу. Відповідно змінюється методика контролю, від здобувачів можна вимагати самостійної конструктивної діяльності, а також виявити взаємозв'язки з іншими розділами курсу.

Рубіжний контроль може проводитись усно й письмово, у вигляді контрольної роботи, аналітичного звіту, реферату, презентації наукового проекту індивідуально або у групі.

Підсумковий контроль являє собою іспит здобувачів з метою оцінки їх знань і навиків у відповідності до моделі доктора філософії.

Основна мета іспиту – встановлення дійсного змісту знань здобувачів за обсягом, якістю і глибиною і вміннями застосовувати їх у практичній діяльності.

Основними формами контролю знань здобувачів є контроль на лекції, на семінарських і практичних заняттях, у позааудиторний час, на консультаціях, заліках і іспитах.

1. Контроль на лекції ми проводимо як вибіркове усне опитування здобувачів або з застосуванням тестів за раніше викладеним матеріалом, особливо за розділами курсу, які необхідні для розуміння теми лекції, що читається, або ж для встановлення ступеня засвоєння матеріалу прочитаної лекції (проводиться за звичай у кінці першої або на початку другої години лекції).

Поточний контроль на лекції покликаний привчити здобувачів до систематичної проробки пройденого матеріалу і підготовки до майбутньої лекції, встановити ступінь засвоєння теорії, виявити найбільш важкі для сприйняття здобувачами розділи з наступним роз'ясненням їх. Контроль на лекції не має віднімати багато часу.

Поточний контроль на практичних та семінарських заняттях проводиться з метою виявлення готовності здобувачів до занять у таких формах:

1. Вибіркове усне опитування перед початком занять.
2. Фронтальне стандартизоване опитування за тестами протягом 5-10 хв.
3. Фронтальна перевірка виконання домашніх завдань.
4. Виклик до дошки окремих здобувачів для самостійного розв'язування задач, письмові відповіді на окремі запитання, дані на практичному занятті.
5. Оцінка активності здобувачів у процесі занять, внесених пропозицій, оригінальних рішень, уточнень і визначень, доповнень попередніх відповідей і т. ін.
6. Письмова (до 45 хв.) контрольна робота.
7. Колоквіум по самостійних розділах теоретичного курсу (модулях).

14. КРИТЕРІЇ ОЦІНКИ ЗНАНЬ

Поточний контроль				Рейтинг з навчальної роботи R_{HP}	Підсумкова атестація (диференційований залік)	Загальна кількість балів
Змістовий модуль 1	Змістовий модуль 2	Змістовий модуль 3	Змістовий модуль 4			
0-100	0-100	0-100	0-100	0-60	0-40	0-100

Примітки. 1. Рейтинг здобувача з навчальної роботи R_{HP} стосовно вивчення певної дисципліни визначається за формулою

$$R_{HP} = \frac{0,6 \cdot (R_{3M}^{(1)} \cdot K_{3M}^{(1)} + \dots + R_{3M}^{(n)} \cdot K_{3M}^{(n)})}{K_K},$$

де $R_{3M}^{(1)}, \dots, R_{3M}^{(n)}$ – рейтингові оцінки змістових модулів за 100-бальною шкалою;

n – кількість змістових модулів;

$K_{3M}^{(1)}, \dots, K_{3M}^{(n)}$ – кількість кредитів ECTS, передбачених робочим навчальним планом для відповідного змістового модуля;

$K_K = K_{3M}^{(1)} + \dots + K_{3M}^{(n)}$ – кількість кредитів ECTS, передбачених робочим навчальним планом для дисципліни у поточному семестрі.

Наведену формулу можна спростити, якщо прийняти $K_{3M}^{(1)} = \dots = K_{3M}^{(n)}$. Тоді вона буде мати вигляд

$$R_{HP} = \frac{0,6 \cdot (R_{3M}^{(1)} + \dots + R_{3M}^{(n)})}{n} + R_{ДР} - R_{ШТР}.$$

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

15.МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

1. Підручники, журнали та довідкова інформація з бібліотеки ННЦ «ІАЕ».

16. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Валігура, В. А. Фіскальні асиметрії української економіки в контексті антикризового податкового регулювання. Інноваційна економіка, 2022, 4: 104-111.
2. Валігура, Т. Теоретичний базис фіскального регулювання розподілу доходів та багатства в суспільстві. Світ фінансів, 2022, 2 (71): 93-107.
3. Вплив пандемії COVID-19 на розвиток аграрного сектору й продовольчу безпеку держави [Ходаківська О.В., Пугачов М.І., Тулуш Л.Д. та ін.] К.: ННЦ ІАЕ, 2021. 456 с.
4. Горин В.П. Фінансовий механізм забезпечення суспільного добробуту: теоретична концептуалізація та проблеми функціонування: моногр. Тернопіль: ТНЕУ, 2020. 516 с.
5. Дема Д. І. Податковий менеджмент: навч. посібник / Д. І. Дема, І.В. Шевчук, Г.П. Мартинюк; за заг. ред. Д. І. Деми. – К.: Алерта, 2017. – 256 с.
6. Десятнюк О. Антициклічне фіскальне регулювання економік країн світу – можливості для України / О. Десятнюк, Т. Маршалок // Журнал європейської економіки. - 2019. - Т. 18, № 2. - С. 187-211.
7. Десятнюк, О.; Маршалок, Т. Переваги та недоліки фіскальних правил як інструментів антициклічного регулювання економіки. Accounting & Finance/Oblik i Finansii, 2019, 85.
8. Економіка невизначеності: практичний погляд на проблему: монографія [Грушко В., Пилипченко О., Тулуш Л. та ін.] / за ред. В. І. Грушка. К. : Університет "КРОК", 2021. 503 с. ISBN 978-966-170-044-3.
9. Єфименко, Т. І. Фіскальне регулювання стійкого національного економічного зростання. Наука та інновації, 2020.
10. Заболотний В.С. Оподаткування сільськогосподарських підприємств в Україні: проблеми та перспективи. Perspectives of world science and education. Abstracts of the 3rd International scientific and practical conference. CPN Publishing Group. Osaka, Japan. 2019. С. 422-427 URL: <http://sciconf.com.ua>
11. Квазігроші для агросектора короткий огляд основних фінансових інструментів, які застосовуються в українській сільськогосподарській галузі <https://landlord.ua/wp-content/page/finansovi-instrumenti/>
12. Ковальчук І. В. Гармонізація податкового законодавства України та ЄС у сфері оподаткування агробізнесу. Polish science journal (issue 2(23), 2020). Warsaw: Sp. z o. o. «iScience». С. 157–161.
13. Корнівська В. О. Європейський досвід адаптації соціально-економічного розвитку до кризових умов: програми та фінансові інструменти Проблеми економіки. 2021. № 3. С. 22-34.

14. Лупенко Ю.О., Тулуш Л.Д. Зниження ставки ПДВ на продовольчі товари в Україні: можливості та доцільність. *Продовольчі ресурси*. 2020. №14. С. 211-219. <https://doi.org/10.31073/foodresources2020-14-22>
15. Лупенко Ю.О., Тулуш Л.Д. Стратегічні напрями податкового регулювання розвитку аграрного сектору економіки України на період до 2020 року. - К.: ННЦ ІАЕ, 2013. 38 с.
16. Луценко, А. С. Парадигми фіскального регулювання. Бізнес, цифрові інновації та підприємництво: аналіз тенденцій та, 2020, 119.
17. Мікрофінансування аграрного виробництва : монографія / [Ю. О. Лупенко, С.В. Андрос, Л.Д. Тулуш та ін.] ; за ред. Лупенка Ю. О. та Андрос С. В.; Нац. акад. аграр. наук України, Нац. наук. центр "Ін-т аграр. економіки". К. : ННЦ "ІАЕ", 2020. 309 с. ISBN 978-966-669-548-5
18. Оніщенко, Г. Теоретичні засади фіскальної політики. Фінансовий простір, 2021, 2 (42): 70-80.
19. Пенсійна система: підручник [Грушко В.І, Скулиш Ю.І., Тулуш Л.Д. та ін]; за ред. В.І. Грушка та Ю.І.Скулиш; Університет "КРОК". 4-те вид., доп. і перероб. К. : Майстер книг, 2019. 512 с.
20. Ползікова, Г. В. Адаптація збалансованої системи показників до оцінки ефективності податкового менеджменту [Текст] / Г. В. Ползікова // Економіка. Фінанси. Право. – 2017. – № 1. – С. 31-33.
21. Приказка С. І. Роль фінансового механізму в системі мікроекономічного регулювання Ефективність державного управління. 2012. Вип. 32. С. 499-506.
22. Ролінська, А., Вечірко, Оа. Стан та динаміка фіскально-бюджетної політики у системі державного регулювання агропромислового сектору економіки України. Науковий вісник [Одеського національного економічного університету], 2016, 8: 128-139.
23. Руденко, В. В. Ідентифікація функціональних складових фіскального механізму регулювання інвестиційного розвитку національної економіки. Економіка та держава, 2020, 7: 73-78.
24. Стратегічні напрями сталого розвитку сільських територій на період до 2030 року / [Лупенко Ю.О., Малік М.Й., Тулуш Л.Д. та ін.] ; за ред. Ю.О.Лупенка. К. : ННЦ ІАЕ, 2020. 60 с.
1. Томнюк Т. Л. Фіскальне регулювання у провідних економічних теоріях ХХ–ХХІ століття / Т. Л. Томнюк // Проблеми економіки. - 2018. - № 2. - С. 344-349.
25. Трусова Н. В. Радченко Н. Г. Інструменти фінансової підтримки кредитування аграрної галузі в Україні Облік і фінанси. 2020. № 4. С. 59-67.
26. Тулуш Л. Вітчизняний та зарубіжний досвід справляння податку на додану вартість у сільському господарстві. Агроеліта. 2018. Вип. 11. С. 12-15.
27. Тулуш Л. Вплив зниження ставки ПДВ на окремі види сільгосппродукції на діяльність сільгосппідприємств The Ukrainian Farmer. Лютий 2021. С. 50-51.
28. Тулуш Л., Грищенко О., Стріховський Д. Оцінка ефективності запровадження 2 %-ого податку з обороту (у формі єдиного податку третьої

групи). К: ННЦ "ІАЕ", 2022. 17 с.

29. Тулуш Л.Д. Концептуальні засади реформування та розвитку системи оподаткування сільгосптоваровиробників. *Економіка АПК*. - 2017. - №7. - С. 61-70.

30. Тулуш Л.Д. Оцінка економічних наслідків "соєвих правок": наук.-практ. вид. К. : ННЦ "ІАЕ", 2020. 39 с. https://issuu.com/nnc_iae/docs/soevi_pravki.

31. Тулуш Л.Д. Податкове стимулювання розвитку птахівництва в Україні. *Вчені записки Університету «КРОК». Серія «Економіка»*. 2018. Вип. 3 (51). С. 74-83.

32. Тулуш Л.Д. Фіскальне стимулювання трансформації особистих селянських господарств у підприємницькі структури. *Збірник наукових праць Уманського національного університету садівництва*. - 2017. - №90. - С. 16-33.

33. Тулуш Л.Д., Грищенко О.Ю. Оцінка наслідків зміни порядку оподаткування ПДВ експортних поставок соєвих бобів. *Інтелект XXI*. 2019. № 3. С. 98-105.

34. Тулуш Л.Д., Грищенко О.Ю. Трансформація високотоварних господарств населення у суб'єкти підприємництва: податково-бюджетні аспекти. *Економіка АПК*. - 2018. - № 1. – С. 40-52.

35. Тулуш Л.Д., Грищенко О.Ю. Фіскальне регулювання розвитку ринку олійних культур в Україні. *Економіка АПК*. - 2018. - № 5. – С. 33-42.

36. Тулуш, Л. Д. Фіскальне регулювання розвитку агропродовольчого сектору України в умовах воєнного стану. 2022, с. 71.

37. Франчук, В.; Шупрудько, Н. Фіскальне регулювання зовнішньоторговельної діяльності як функція економічної безпеки України: теоретико-прикладні аспекти: монографія. 2020.

Допоміжна

38. Білоусова О.С. Взаємодія держави та підприємств у фінансовому забезпеченні економічного розвитку : монографія / О.С. Білоусова ; НАН України, ДУ "Ін-т екон. та про-гнозув. НАН України. – К., 2017. 340 с.

39. Бублик Є.О. Фінансова відкритість транзитивних економік : монографія; НАН України, ДУ «Ін-т екон. та прогнозув. НАН України». – К., 2020. 324 с.

40. Гуроров А.О. Інвестиційне забезпечення корпоратизації капіталу в аграрному секторі економіки (аналітичний огляд). Київ : ННЦ «ІАЕ», 2019. 64 с.

41. Дропа Я. Б. Фінансові ресурси розвитку національної економіки України : монографія; Львів. нац. ун-т ім. Івана Франка. – Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2017. 425 с.

42. Касич А.О. Процеси цифровізації як невід'ємна складова сучасного банківського менеджменту *Економіка та суспільство*. №28 / 2021

43. Кізіма Т. Фінансові інструменти залучення заощаджень домогосподарств до інвестиційних процесів: прагматико-аналітичний аспект

Вісник Тернопільського національного економічного університету. 2018. Вип. 4. С. 33-46.

44. Коваленко В. М. Фінансова система України : теорія, методологія, практика. Монографія / В. М. Коваленко. – Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2019. 360 с.

45. Концептуальні засади розвитку аграрної сфери та сільських територій України : кол. моногр. / за ред. М. О. Кизима ; авт. кол. : М. О. Кизим, Н. В. Белікова, І. Ю. Гришова, та ін. – Харків : ФОП Лібуркіна Л.М., 2020. 280 с.

46. Корнівська В.О. Інститути фінансового посередництва в процесі формування інформаційно-мережевої економіки : монографія; НАН України, ДУ "Ін-т екон. та прогнозів. НАН України". – К., 2018. 436 с.

47. Лупенко Ю. О., Феценко В. В. Сучасні технології венчурного фінансування аграрного бізнесу. Облік і фінанси. 2015. № 1. С. 81-87.

48. Ляшенко В.І., Вишневський О.С. Цифрова модернізація економіки України як можливість проривного розвитку: монографія. Київ, 2018. 252 с.

49. Макроекономічна збалансованість для забезпечення стійкості державних фінансів та економічного зростання в Україні : кол. моногр. / за ред. д-ра екон. наук, чл.-кор. НАН України М.І. Скрипниченко ; НАН України, ДУ «Ін-т екон. та прогнозів. НАН України». – К., 2020. 648 с.

50. Модернізація фінансових систем: методологія та інструменти управління: монографія / [Ю. Г. Лисенко та ін.] ; за ред. чл.-кор. НАН України, д-ра екон. наук, проф. Лисенка Ю. Г.; д-ра екон. наук, доц. Жерліцина Д. М. ; ВНЗ Укоопспілки "Полтав. ун-т економіки і торгівлі" (ПУЕТ). – Полтава : ПУЕТ, 2017. 347с.

51. Навч. посіб. Управління фінансовими активами / Гаватюк Л.С., Юрій Е.О., Корбутяк А.Г., Сокровольська Н.Я. - Чернівці, 2021. 170 с.

52. Нехайчук Д.В. Формування механізму фінансового забезпечення сталого розвитку регіону: теорія, методологія, практика : монографія. – Сімферополь: Тарпан. 2011. 475 с.

53. Огляд інструментів підтримки фінансової стійкості в умовах воєнного стану в Україні URL : <https://niss.gov.ua/news/komentari-ekspertiv/ohlyad-instrumentiv-pidtrymky-finansovoyi-stiykosti-v-umovakh-voyennoho-3>

54. Радченко О.Д. Фінансовий потенціал сталого розвитку аграрного сектору. Економіка АПК. 2019. № 1. С. 27-38.

55. Радченко О.Д., Коваль Н.І., Іщенко Я.П., Стан та розвиток державної фінансової підтримки аграрного сектору України. Економіка. Фінанси. Менеджмент: актуальні питання науки і практики. 2021. № 2. С. 108-124.

56. Радченко О.Д., Марко І.Ю., Мельничук О.О. Фінансові ризики бюджетної безпеки та їх державне регулювання. Економіка АПК. 2021. № 8. С. 67-78.

57. Радченко О.Д., Мельничук О.О. Досягнення та виклики державної підтримки агросектору України в умовах євроінтеграції. Інфраструктура ринку, 2019. №31. С. 168-173.

58. Розвиток фінансових інститутів ЄС та виклики для фінансової політики України : монографія / [Борзенко О.О., Богдан Т.П., Шаров О.М. та ін.] ; НАН України, ДУ «Ін-т екон. та прогнозув. НАН України». – К., 2019. 372 с.
59. Тулуш Л.Д., Радченко О.Д. Фінансова підтримка агросектору України для забезпечення продовольчої безпеки в умовах воєнного стану. Теоретичні та прикладні питання економіки. Збірник наукових праць. Випуск 2 (45) (за ред. проф. Филіук Г.М.). Київ : ТОВ «ЦП «КОМПРИНТ», 2022, Грудень. 202 с. (С. 176-189)/

Міжнародні видання

60. Androniceanu, A., Gherghina, R., & Ciobănașu, M. (2019). The interdependence between fiscal public policies and tax evasion. *Administratie si Management Public*, (32), 32-41.
61. Blanton, R. E., Fargher, L. F., Feinman, G. M., & Kowalewski, S. A. (2021). The fiscal economy of good government: past and present. *Current Anthropology*, 62(1), 77-100.
62. Chen, G., Kang, H., & Luna-Reyes, L. F. (2019). Key determinants of online fiscal transparency: A technology-organization-environment framework. *Public Performance & Management Review*, 42(3), 606-631.
63. Chugunov, I., Pasichnyi, M., Koroviy, V., Kaneva, T., & Nikitishin, A. (2021). Fiscal and monetary policy of economic development. *European Journal of Sustainable Development*, 10(1), 42-42.
64. Derbentsev, V., Pasichnyk, Y., Tulush, L., Lomako, I. (2021) Analysis of the Impact of Expenditures on Education and R&D on GDP in Central European Countries (Article). *Statistikathis*, 2021, 101(4), Pp. 383–405.
65. Diessner, S., & Lisi, G. (2020). Masters of the ‘masters of the universe’? Monetary, fiscal and financial dominance in the Eurozone. *Socio-Economic Review*, 18(2), 315-335.
66. Ivanova, O., Tulush, L., Gryshchenko, I., Hrebenuk, B. (2021). Tax Incentives in Public Administration Strategy for Territorial Leadership in Energy Conservation. *Annals of the Romanian Society for Cell Biology*, 2021, Vol. 25, Issue 1, Pp. 7063–7071. Retrieved from <https://www.annalsofrscb.ro/index.php/journal/article/view/875>.
67. L. Tulush, O. Radchenko and O. Hryshchenko (2021). The choice of indicators for monitoring financial regulation of sustainable development of agricultural regions: the example of Ukraine. III International Scientific and Practical Conference “Modern Management Trends and the Digital Economy: from Regional Development to Global Economic Growth” (MTDE 2021) SHS Web Conf., 106 (2021) 01029. DOI: <https://doi.org/10.1051/shsconf/202110601029>
68. Leonid D. Tulush; Oksana D. Radchenko; Maryna I. Lanovaya (2022). Priorities and Efficiency of Government Support for the Agricultural Sector of Ukraine. Book cover *Sustainable Agriculture*. pp. 13–23. DOI: 10.1007/978-981-16-8731-0_2
69. Leonid Tulush, Olga Ivanova, Iryna Gryshchenko, Bohdan Hrebenuk, Anna

Fedorova (2021). Tax Incentives in Public Administration Strategy for Territorial Leadership in Energy Conservation. *Annals of the Romanian Society for Cell Biology* 3, 1, pp. 7063-7071

70. Schneider, M. (2002). Local fiscal equalisation based on fiscal capacity: the case of Austria. *Fiscal Studies*, 23(1), 105-133.

71. Lin, B., & Zhou, Y. (2021). Does fiscal decentralization improve energy and environmental performance? New perspective on vertical fiscal imbalance. *Applied Energy*, 302, 117495.

72. Prokopchuk, O., Tulush, L., Guzar, B., Korotieiev, M. (2018). Functioning of Insurance Protection System in the Agrarian Sector of Economy in Ukraine. *Proceedings of the 32nd International Business Information Management Association Conference (IBIMA). Vision 2020: Sustainable Economic Development and Application of Innovation Management from Regional expansion to Global Growth. 15-16 November 2018, Seville, Spain, Pp. 1614-1624. ISBN: 978-0-9998551-1-9.*

73. Prokopchuk, O., Tulush, L., Ulyanych, Yu., Melnyk, K. Information Systems and Technologies in the Insurance Protection of Agricultural Sector of Economy. *Proceedings of the 35th International Business Information Management Association Conference (IBIMA). Education Excellence and Innovation Management: Vision to Sustain Economic Development during Global Challenges. 1-2 April, 2020. Seville, Spain. Pp. 2052-2059. ISBN: 978-0-9998551-4-0.*

74. Radchenko, O.; Tulush, L.; Leontovych, S. 2023. Financial instruments for ensuring national security: experience of Ukraine in military conditions, *Insights into Regional Development* 5(1): 10-25.

75. Shan, S., Ahmad, M., Tan, Z., Adebayo, T. S., Li, R. Y. M., & Kirikkaleli, D. (2021). The role of energy prices and non-linear fiscal decentralization in limiting carbon emissions: Tracking environmental sustainability. *Energy*, 234, 121243.

76. Sytnyk, I., Pugachov, M., Tulush, L., Zhuk, N. (2019). Update and modernization of the electronic banking system of the national bank of Ukraine with consideration of European experience in the context of globalization processes. *Financial and credit activity: problems of theory and practice*. 2019. Vol 4, No 31, pp. 52-60. DOI: <https://doi.org/10.18371/fcaptp.v4i31.190791>.

77. Tulush L. D., Radchenko O. D., Leontovych S. P. (2022). State regulation of financial security under military conditions. *The Russian-Ukrainian war (2014–2022): historical, political, cultural-educational, religious, economic, and legal aspects* : Scientific monograph. Riga, Latvia : «Baltija Publishing», pp. 331-338. DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-223-4-41>

78. Tulush L.D., Radchenko O.D., Strykhovskiy D.M. (2022). Financial instruments in the conditions of martial state: analysis for the agricultural sector of Ukraine. *Current issues of security management during martial law: scientific monograph*. Košice: Vysoká škola bezpečnostného manažérstva v Košiciach, pp. 199-210. <https://doi.org/10.5281/zenodo.7231597>

79. Tulush, L., Korchynska, O., Krushelnytskyi, M., Babicheva, O., & Pivtorak,

- A. (2022). Dynamics of development of production and export of agricultural products in the context of foreign trade in Australia. *Scientific Horizons*, 25(5), 125-133. DOI: 10.48077/scihor.25(5).2022.125-133
80. Tulush, L., Radchenko, O., Hryshchenko, O. (2020) Fiscal incentives for personal peasants in the context of ecological development of rural territories of Ukraine (Conference Paper). *E3S Web of Conferences*, 2020, 203, 05007.
81. Tulush, L., Radchenko, O., Hryshchenko, O. (2021) The choice of indicators for monitoring financial regulation of sustainable development of agricultural regions: the example of Ukraine. *SHS Web of Conferences*, 106 (4) : 01029, January 2021. DOI: 10.1051/shsconf/202110601029.
82. Tulush, L.D., Radchenko, O.D., Lanovaya, M.I. (2022) Priorities and Efficiency of Government Support for the Agricultural Sector of Ukraine (Book Chapter). *Sustainable Agriculture : Circular to Reconstructive, Volume 1 : Environmental Footprints and Eco-Design of Products and Processes*, 2022, Pp. 13–23.

Інформаційні ресурси Інтернет

83. Веб-сайт Ліга Бізнес-Інформ. URL: www.liga.net/ua
84. Веб-сайт Українське право. URL: www.ukrpravo.com
85. Офіційне інтернет джерело НАУ – професійні правові системи. URL: www.nau.kiev.ua
86. Офіційний портал Верховної Ради України. URL: www.rada.gov.ua
87. Аграрна біржа. URL: <http://agrex.gov.ua/>
88. Державна фіскальна служба України. URL: <http://www.sts.gov.ua>.
89. Державний комітет статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>.
90. Міністерство аграрної політики та продовольства України. URL : <https://minagro.gov.ua/>
91. Міністерство економічного розвитку і торгівлі України. URL: <http://www.me.gov.ua>.
92. Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua>.
93. Національний банк України. URL: <http://www.bank.gov.ua>.
94. Офіційний веб-сайт Світового банку [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://databank.worldbank.org/data/home.aspx>.
95. Показники діяльності учасників ринку небанківських фінансових послуг. URL: <https://bank.gov.ua/ua/statistic/supervision-statist/data-supervision#6>.
96. Рейтингове агентство IBI-Rating. URL: <http://ibi.com.ua>
97. Урядовий портал. URL: <http://www.kmu.gov.ua>.
98. Institutional Investors Statistical Yearbook https://www.oecd-ilibrary.org/finance-and-investment/institutional-investors-statistical-yearbook_1996241x
99. Офіційний сайт Державної податкової служби. URL: <http://sfs.gov.ua>